

Cultures

TEATRE | MÚSICA | LLETRES | DANSA | ART | TRADICIONS | CINE | TELEVISIÓ

FER MEMÒRIA ► Hi ha episodis de la història que impacten per la intensitat de l'experiència viscuda pels seus protagonistes. L'exili a què es van veure abocades milers de persones al final de la Guerra Civil Espanyola ha deixat empremta en la manresana Aina Huguet, que ara ho expressa en una obra

Ariadna Fígols (a l'esquerra) i Aina Huguet, davant del cartell que anuncia la seva obra a les Galeries Maldà de Barcelona

«El llarg dinar de Nadal» torna per cinquè any

► La manresana Aina Huguet empalmarà les representacions de l'espectacle *Rastres Argelers* amb les de l'obra *El llarg dinar de Nadal*, que tindran lloc del 13 de desembre al 13 de gener (de dijous a diumenge). Basada en el text escrit pel dramaturg nord-americà Thornton Wilder l'any 1931, el muntatge s'escenificarà per cinquè any consecutiu al Maldà durant les festes nadalenes. En el muntatge de la Cia. La Ruta 40, hi serà Huguet al costat de Marta Fígols, Berta Giraut, Ignasi Guasch, Bàrbara Roig, Jaume Ullé i Alberto Díaz, que també és el director. L'actriu Magda Puig, de Castellbell i el Vilar, membre del repartiment en edicions anteriors, en aquesta ocasió no hi serà.

L'actriu manresana Aina Huguet homenatja els exiliats del 1939

► La intèrpret estrenarà «Rastres Argelers» al Maldà de Barcelona amb la berguedana Ariadna Fígols

TONI MATA I RIU BARCELONA

El dilluns 12 de novembre s'estrenarà a la sala teatral El Maldà de Barcelona l'obra *Rastres Argelers*, un muntatge que emergeix de l'astorament que va sentir l'actriu manresana Aina Huguet (1982) quan, fa dos anys i mig, visitant el Rosselló i llegint *Els vençuts* de Benguerel, va aprofundir en «una part de la història, l'exili dels republicans, que no coneixia gaire». L'espectacle, on també participa la berguedana Ariadna Fígols, es presenta com «un homenatge» als qui l'any 1939 van patir la derrota davant les tropes feixistes i van protagonitzar una penosa retirada que va tenir com a ports de destí els infames camps de concentració del sud de França.

«Em va colpir molt comprovar que no queda cap rastre de tot allò, cap placa, cap esment», explica Huguet: «França no ha fet res per deixar testimoni del que va passar; per a l'estat, és una taca negra». Fa vuitanta anys, a mesura que el territori de Catalunya ana-

va queient en mans de les tropes franquistes, milers de persones van fugir cap a la frontera. En comptes de comprensió i auxili, però, al país veí hi van conèixer el càstig de l'internament en camps de concentració com el que es va alçar a l'avui en dia concorreguda platja d'Argelers.

«M'agrada molt la història, i he llegit molt sobre la guerra, però el tema de l'exili trobo que es coneix poc més enllà d'uns cercles molt concrets», apunta: «Per això, adonar-me de la magnitud que va tenir aquest fenomen em va sorprendre molt. Dels camps nazis, se n'ha parlat abastament, però dels francesos no: havien de ser llocs d'acollida per als refugiats, però es van convertir en indrets on deixaven morir la gent. L'estat francès va veure que li venia una allau humana, va tenir por que hi hagués una revolució i no va saber com gestionar-ho».

Rastres Argelers és un tribut a la memòria dels represaliats, però també «una denúncia» dels oblitats

L'ESPECTACLE

«RASTRES ARGELERS»

- LLOC: El Maldà. Carrer del Pi, 5. Barcelona.
- DIES: del 12 de novembre al 6 de desembre. De dilluns a dijous, a les 20.30 h.
- ENTRADES: 14 euros, anticipades a la pàgina www.elmaldà.cat; 20 euros a taquilla.
- INTÈRPRETS: Aina Huguet (també autora i directora) i Ariadna Fígols.

i els silencis «dels dos estats». Huguet comenta que «el franquisme va provocar l'èxode, i mai s'ha reparat el bon nom de les víctimes. Ni tan sols s'ha condemnat la dictadura!». De l'anàlisi, tampoc en surt ben parada la nació francesa: fruit d'aquesta estupefacció, un dels personatges de l'obra es pregunta «on és la França de la llibertat, la igualtat i la fraternitat?».

L'actriu manresana, que signa amb aquest muntatge la seva primera escriptura teatral, ja no té l'oportunitat de conèixer supervivents del pas pels camps del Rosselló, però la lectura i l'escolta d'altres testimonis «et fa veure la ve-

ritable dimensió del que va passar, no són paraules abstractes, sinó experiències reals».

A partir d'aquest pòsit vital, Huguet va construir el text i la dramàturgia de *Rastres Argelers*, «la història de ficció de dues dones que coincideixen al camp de concentració d'Argelers i, a través de la lluita diària per sobreviure en condicions extremes, teixeixen una relació». Segons la manresana, del viatge a la Catalunya Nord no en va sortir immediatament una obra de teatre, però la vivència va coincidir en el temps amb la voluntat d'entomar un projecte propi. «Aprofundir en la memòria de l'exili, ser conscient d'aquelles experiències humanes tan bèsties, em va motivar la necessitat de crear alguna cosa, i el meu espai creatiu és el teatre», anota.

Fins ara, Aina Huguet havia fet la dramàturgia de sengles espectacles sobre la poesia de Màrius Torres i Joan Vinyoli. En aquesta ocasió, partint de vivències alienes, l'actriu bagencina s'ha posat en

la pell d'escriptora i ha inventat un text que se sustenta en fets reals, en les penalitats viscudes per homes i dones que van creuar els Pirineus per malviure a la platja, en un espai tancat amb reixes. Una iniciativa per a la qual compta amb la berguedana Ariadna Fígols com a companya d'escenari i amb la producció del Maldà.

«El punt de vista de l'espectacle és molt documental, i pren una mica de distància perquè els fets parlen per si sols i no cal accentuar-los», indica Huguet. Paral·lelament, a l'espectador no li escaparan les connexions que la situació històrica descrita manté amb el present. D'una banda, per la repressió de l'independentisme català que ha provocat exiliats. I d'altra banda, per l'onada migratòria que arrossega milers de persones cap a una Europa que sovint els mostra el seu rostre més hostil.

«Hi ha un concepte que m'interessa: les fronteres», explica Huguet: «Són molt arbitràries. Creues d'un país a un altre i passes a ser un refugià sense drets». Un cop passada la voragine de l'estrena, Huguet es plantejarà la possibilitat que l'espectacle es vegi arreu de Catalunya i, fins i tot, a l'altra banda dels Pirineus. Perquè la vocació de *Rastres Argelers* és que no es perdi la consciència que tot allò que expliquen els llibres d'història «va passar de veritat».